

Prof.dr. P.R. Michaël
1892-1985

Op 23
gen ri
Op 28
het de
studie
gevolg
In 191
darisch
bleef e
chond
vaat d
Eudok
In 192
versite
toen h
wal', H
pensio
Haags
Hoewe
bestaan
had be
ook bi
Dit alle
sche fa
wijs in
gaande
ziekenh
ven aan
kenhuis
In 1957
was hij
Van wa
laatste
zoals hi
onderw
het doo
nog zee

Michaël
ties ges
over de
de beha

Op 23 maart 1985 overleed prof.dr. Pieter Roelof Michaël, na een bij alle wisselingen rijk gezegend leven. Hij is 93 jaar geworden.

Op 28 januari 1892 werd hij in Geldrop geboren als zoon van de rentmeester van het destijds nog in particulier bezit zijnde 'Kasteel' van Geldrop. Na zijn medische studie aan de Rijksuniversiteit Utrecht legde hij daar op 22 maart 1918 met goed gevolg het artsexamen af.

In 1918 begon hij zijn opleiding in de chirurgie in Utrecht bij de nu welhaast legendarische Laméris en diens niet minder vermaarde chef de clinique Remijnse. Hij bleef er 9 jaar, promoveerde in 1923 op een dissertatie die handelde over 'Osteochondritis deformans juvenilis' oftewel de ziekte van Perthes, en werd in 1926 prievaat docent. Dit duurde niet lang. Een jaar later was hij chirurg in het Ziekenhuis Eudokia in Rotterdam waar hij 2½ jaar werkte.

In 1929 werd hij benoemd tot gewoon hoogleraar in de heilkunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen als opvolger van Koch. Hij bekleedde dit ambt tot 1937, toen hij Schoemaker opvolgde in het Haagse Gemeente Ziekenhuis 'aan de Zuidwal', het huidige Ziekenhuis Leijenburg. Hij vervulde deze functie tot aan zijn pensionering in 1957. Vele jongeren heeft hij, zowel in zijn Groningse als in zijn Haagse jaren tot chirurg opgeleid.

Hoewel Michaël het hoogleraarsambt hoog achtte, mag er toch geen twijfel over bestaan dat hij zich in zijn Haagse periode het meest gelukkig heeft gevoeld. Hij had behoefte aan warm-menselijke relaties met zijn patiënten; hij had daarvoor ook bij uitstek de aanleg en de begaafdheid.

Dit alles nam niet weg dat hij in 1953 voldeed aan het verzoek van de jonge medische faculteit van de Vrije Universiteit om als buitengewoon hoogleraar het onderwijs in de chirurgie aan de studenten op gang te brengen en advies te geven aangaande bouw en bezetting van het met de universiteit verbonden academisch ziekenhuis, 'een giganten arbeid' naar hij het uitdrukte. Het onderwijs werd gegeven aan de hand van het chirurgisch patiëntenbestand van het Weesperplein Ziekenhuis te Amsterdam, dat thans als Slotervaart Ziekenhuis bekend is.

In 1957 werd hij gewoon hoogleraar en hij bleef dit tot 1962. Gedurende 4 jaar was hij dekaan van de Faculteit der Geneeskunde.

Van waarneming naar behandeling luidde de titel van zijn afscheidscollege, een laatste aanmaning tot zorgvuldige anamnese en volledig lichamelijk onderzoek, zoals hij dat zelf van Talma geleerd had. In die geest had hij ook steeds zijn eigen onderwijs gegeven, onderwijs waarin hij heel zijn rijke geest en begeestering legde, het doorspekkend met talrijke bon mots, die bij de oudste generatie VU-leerlingen nog zeer wel bekend zijn.

Michaël zelf heeft in Nederlandse en Duitse vaktijdschriften ongeveer 130 publicaties geschreven, grotendeels handelend over aandoeningen van het heupgewricht, over de chirurgie van de sympathische grensstreng, colon- en rectumchirurgie en de behandeling van ongevallen. In zijn Groningse jaren verwierven 9 promovendi

onder zijn leiding de doctorshoed, aan de VU was dat er één.

Zeer groot zijn de verdiensten van Michaël geweest voor de verschillende instellingen waaraan hij gewerkt heeft. Doch ook daarbuiten droeg hij in ruime mate bij. Er wordt hier slechts een bloemlezing uit zijn vele functies gegeven. Gedurende de Tweede Wereldoorlog was hij voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde en van 1954 tot 1962 was hij lid van het Concilium Chirurgicum. Hij maakte deel uit van de redactie van de Geneeskundige Gids, was langdurig voorzitter van de Koninklijke Nederlandse Bond voor het Reddingswezen, voorzitter en ere-lid van het 'Oranje Kruis', lid van het Hoofdbestuur van het Nederlandse Rode Kruis (dat hem begiftigde met het Kruis van Verdienste) en adviserend chirurg bij de Inspectie der Geneeskundige Dienst van de Koninklijke Landmacht. Hij was Ridder in de Orde van de H. Gregorius de Grote, een onderscheiding die naar men mag aannemen aan slechts weinige Gereformeerden verleend is.

In 1956 riep hij het 'Prof. Michaël-Van Vloten Fonds' in het leven, met als doel de bevordering der chirurgie in de wijdeste zin van het woord. In de naamgeving wordt ook zijn vrouw genoemd, zijn vrouw die hij niet kon missen, maar die hij door de dood toch verloor in 1976. Die slag kwam hij niet teboven en geleidelijk aan werd hij voor zijn vrienden en bekenden onbereikbaar.

Michaël zal in onze herinnering voortleven als een uiterst beminnelijke, vrolijke, vaak zelfs uitbundige man, een goed chirurg en een voortreffelijk leermeester.

G. den Otter